

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.

Inserati: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupčijski in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, poslano, preklic, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K. Zenitne ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravišтво „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knafljova ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

V Jugoslaviji:	V inozemstvu:
celoletno naprej plačan . . . K 180—	celoletno K 240—
polletno „ 90—	polletno „ 120—
3 mesečno „ 45—	3 mesečno „ 60—
1 „ 15—	1 „ 20—

„Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.“
Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnini vedno po nakaznici.
Na samo pismena na čila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljova ulica št. 5, I. nadstropje.
Telefon št. 34.

Dopise sprejema se podpisane in zadostno frankovane.

Rokopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 1 krono.

Poštnina plačana v gotovini.

A. B.:

Po krizi.

Kriza je sicer rešena, a s tem še nikakor ni rečeno, da smo krize že prestali. Pri naših krizah pa je značilno to, da so širšim krogom ljudstva vedno nerazumljive. Pravega vzroka nam sicer nikdar ne povejo, zakaj in čemu. Le hudobni jeziki, ki se pod bivošo monarhijo niso naučili še toliko poslušnosti, da bi vsem strankarskim in vladnim komunikacijam slepo verovali, govorijo, da je navadno vzrok ministrske ali vladne krize rivaliteta političnih in bančnih kolovodij. Mi, ki se kot dobri patrioti in dobri Slovenci zanimamo le za državno celokupnost in posebno za naše obmejne kraje, kojih usoda se odločuje ravno tako, vemo, da izbruhne vladna kriza navadno vedno tedaj, kadar je je najmanj treba in kadar se slabša naš zunanje - politični položaj. Takrat se kot jesenska megla vlačijo po predelih naših časopisov dolgočasne vesti o reševanju ministrskih kriz, da človeku politično življenje do grla preda. Pošten jugoslovanski državljani, ki je vsaj deloma zasledoval dosedanje »delovanje« našega »narodnega predstavništva«, mora smatrati to »delovanje« le kot permanentno »krizo«. Uspeh je ta, da imamo ljudi, ki so po preobratu imeli že po par ministrskih resortov, ne da bi bili od volilcev dobili vsaj en glas ali bi si vsaj prizadevali dobiti ga s tem, da bi pospeševali čimprejšnjo razpis volitev.

Ker pa nas je vendar še velika večina Jugoslovenov, ki si državstvom kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev predstavljamo precej drugače, kakor sedanjim oficijalnim državotvornim političarji, naj mi bo dovoljeno, opozoriti na posledice teh večnih ministrskih in vladnih kriz. Bilo jih je že toliko, da so rodile državno krizo. Ta kriza se zrcali v splošni nezadovoljnosti zaradi nedelavnosti predstavništva in zaradi vedno rastoče dragine in korupcije! Nismo naiivni. Nihče, razen mogoče lenuhov in neresnih ljudi, si ni mislil po prevaru, ko smo se pretvorili v samostojne državljane v toli zaželjeni samostojni državi, da se začneta takoj cediti mleko in med. Jasno smo videli pred seboj velike težkoče, ki jih rodi prehod v normalne ali vsaj boljše razmere. Vedeli smo, da so posledice vojne prevelike, da bi se odpravile po par letih. Poleg vdov, sirot in splošnega pomanjkanja nam je svetovna vojna rodila delamrznost in zanemarjanje čuta dolžnosti, kar vpliva na produkcijo in s tem na dragino. Vse to nam je bilo jasno in zato nismo pričakovali čudežev od ljudi iz naših pokrajin, ki so vzeli v roke valet naše mlade države.

Namesto čudežev pa smo z vso upravičenostjo pričakovali od njih dobre volje in resnega dela. Po preteku dveh let vidimo, da smo se motili, kajti naši narodni predstavniki v Beogradu v splošnosti niso pokazali niti dobre volje, še manj pa uspehov resnega dela.

Posledica tega je, da so se tudi največji optimisti izpremenili upravičeno v črnogledce. Bilanca našega narodnega predstavništva proroči propad, če pojde še par let tako naprej! Prava sreča za državo bi bila odstranitev teh največjih škodljivcev našega ujednjenja, kajti njihovo državotvorno delovanje obstoji le v tem, da po njih zaslugi raste splošna nezadovoljnost med vsemi sloji prebivalstva in pada vera v državo.

Najzvestejši stan države — uradništvo — obupava vsled gmotnega stanja in grozi s stavko. Kriva je tem samo vrtočava politika naših političnih vrtočlavcev, ki niso hoteli videti, da z vednim povišanjem doklad trajajo le dragino navzgor. S

tem uradništvu, ki je navezano na stalne dohodke, pa ni nič pomagano. V trenutku, ko so se draginske doklade zvišale za 40 odstotkov, je šla draginja za 80 odstotkov kvišku, ko so se zvišale za 60 odst., je šla draginja za 120 odst. kvišku, in tako je šel ta circulus vitiosus dalje tako dolgo, da je danes uradništvo pred stavko!

Kdo naj uradništvu šteje v greh, če končno samo zahteva remedijske obstoječe razmere in zahteva namesto večnih doklad omejen izvoz in s tem znižanje cen za vsakdanja živila? Naši gospodje poslanci tega seveda ne morejo razumeti, da je po skoro dvehletnem obstoju draginja tako narasla, da je prehranjevalno vprašanje danes naravnost državno vprašanje. Kulturni delavci stradajo, samo da bodo židovske firme imele dovolj izvoza! Če se naše narodno predstavništvo ne gane, potem pač ne moremo drugega, kot uradništvu žetiti vso srečo v njegovem upravičenem boju. Njegov uspeh ne bo samo njegov materijalni uspeh, ampak tudi v korist ugleda države, katerega ji jemljejo danes večne krize našega narodnega predstavništva.

Premog se je znova nečuvno podražil. Kaj porečejo k temu pozorni proletarci — med te štejemo danes vse nastavljenice s stalnimi premiki — ne vem. Bojimo se baje boljševizma in njegovega gospodarstva. A ne boje se ga menda sedanjim krmilniki naše države. Zdi pa se namreč, da gospodje s podražanjem premoga naravnost agitirajo za takozvane naše boljševike, komuniste in vse ostale nezadovoljence; storili so zanje vsaj toliko, kakor če bi bili dali g. Goluhu in dr. Lemežu četrt milijarde v fond za propagando boljševizma! Vprašanje podražitve premoga je gospodi v Beogradu tako postranska stvar, da se jim ne izplača o njej niti govoriti na kakem višem mestu, kajti Beograd je kompetenten samo za reševanje vladnih kriz!

Letos se nam je obetala bogata letina. Optimisti so upali, da si z žetvijo, ki gre v milijarde, »popravimo« svojo šepavo valuto. Žita je haje toliko, da je imela vlada strah, da ga ne bo vsled pomanjkanja železniških vagonov mogla izpeljati čez mejo ter da bo gnilo doma. Čudno, moka pa se draži znova vsak dan! Vlada skrbi vsled pomanjkanja vagonov le za izvoz, poljskih pridelkov je v izobilju. — a mi stradamo, cene rastejo pred očmi, valuta zopet pada, železniški tarifi so poskočili nezaslišano visoko, narodno predstavništvo pa se, kakor šolarčki ljubljanskega grada, igrajo krizo!

Po preobratu smo imeli veliko zaupanje v naše pomorne gozdove. To je naše najboljšo premoženje, s katerim si uredimo našo valuto, smo verovali. Toda začeli smo izvažati les v Italijo! Takrat, ko se je izvoz začel, je stala ena lira 3 do 4 krome, ko smo izvozili že velike količine, pa je stala 8 do 10 kron! Tako smo regulirali našo valuto. V vsem narodnem predstavništvu pa ni bilo človeka, ki bi bil dvignil svoj glas proti temu lehkomyšelnemu uničevanju našega imetja.

Na javnem shodu »Zveze uradniških organizacij« v Unioni je lansko leto predsednik »Zveze jugoslovanskih železničarjev« g. Deržić, takrat, ko je bilo verjetništvo na vrhuncu, javno pokazal izvoznice. Ki so bile za »kompenzacijsko blago« in obenem za blago »izven kontingenta«. Kdo je te izvoznice izdal, se ni moglo pojasniti. Za korupcijo navadno ni kompetence! Šod je bil zelo buren. Med našimi narodnimi predstavniki pa se ni našel človek, ki bi

bil skušal to korupcijo odkriti; bržkone je bila v Beogradu kriza in gospodje niso utegnili.

Prvi, ki je v narodnem poslanstvu javno nastopil proti korupciji, je bil pred par meseci neki poslanec iz Macedonije. Dobil sem velikanski respekt pred tem »orientalcem« in sem primerjal.

Nedavno sem čital v nekem dnevniku notico o potniku, ki se je vozil v gorenjskem vlaku. Poleg njega so sedele ženske in zabavljale na obstoječe razmere in dragino. Mož

je bil užaljen in napisal je v dotični notici, da po Gorenjskem gotovo hodijo kakšni »plačani agenti, ki nalašč razburjajo ljudstvo«. Zmotil se je idealni Jugosloven. Pri nas ni potreba pošiljati plačanih agentov, da bi širili med ljudstvom nezadovoljnost. Kdor si pogleda letino, žetev, izvoz, cene itd. itd. in na plodono delovanje našega parlamenta, mora postati nezadovoljnejši! Cene se dvigajo, izvoz raste, zaupanje v vlado je umrlo, valuta pada — le vladne krize živé vedno bujneje in jim ni konca.

Zadnji opomin.

Trst, 18. avgusta.
Današnji tržaški listi objavljajo naslednji razglas tržaške kvestre: »Snočni dogodki, ki so imeli svoj povod v sporu zaradi malenkosti, kažejo, s kakšno vneto in nepremišljenostjo se uporablja orožje, pri čemer se težko ogroža nedotakljivost meščanstva. Da se prepreči ponavljanje takih zlih neredov, bo kr. kvestura strogo revidirala izdane dovoljenja za nošenje orožja. Od nocoj dalje bodo po mestu hojile patrulje v svrhu preiskovanja in aretacije oseb, pri katerih se najde orožje brez orožnega lista.«

Povod temu razglasu je dal dogodek na Velikem trgu, kjer so se v nedeljo zvečer spopadli fašisti s socialnimi demokrati in se je po kratkem prekanju začelo streljati na vse strani in je bil zadet precej nevarno tudi neki častnik. Kvatura torej prihaja sedaj z revizijo izdanih orožnih listov, ukrepom, ki pač ne bo izdal nič. Znano je namreč, da so oboroženi vsi fašisti. Zanje sploh ni treba menda orožnega lista, ker jim zadostuje običajna njihova izkaznica. In ker je večina teh ljudi še v taki dobi, da jim je pokanje prava zabava, je umljivo samo po sebi, da uporabljajo orožje ob vsaki priložnosti in nemogoči priliki. Saj se je dogodilo, da je prišla taka fašistovska družba, v kateri so se nahajali tudi ženske do ograje pred Narodnim domom, kjer je eden teh junakov izpustil par psov »porki di kčavie« in potem v navzočnosti stražnika ustrelil v ograjo, ne da bi stražnik znil le besedice ali zmignil s prstom. Tako se poka torej tjavendan, ne da bi bila oblast storila doslej kaj proti tej običajni zlorabi. Fašisti so pač neomejeni gospodarji mesta.

Danes je o tej stvari izpregovoril precej odločno besedo socialnodemokratski »Lavoratore«, ki pa tudi ob tej priliki ni pozabil običajne brce nam Jugoslovenom. »Lavoratore« pravi: »Že precej časa sem opažamo neko temno gibanje, neke grožnje, neka nasilja in neka izsiljevanja. Vemo za tajne seje, kjer se kujejo zarote za požig »Lavoratore« in Delavskega doma, kakor da bi šlo za najmanjšo malenkost. Evo z roko pisanega letaka, ki se je raznašal večeraj zvečer po mestu vse do Borzanega trga: »Kmalu začnemo delavski dom v ul. Madonina in Lavoratorjevo tiskarno v ul. Zudeceh. Je pač pešem, ki jo ponavljajo dan za dnem. V tem pa se pripravljajo ambijent: veliki razglesi po zidovih s podtikanji, žalitvami, potvorbami in majhni, neumni in bedasti letaki. Branjto italijanstvo Trsta, obtožujoč vse tržaško delavstvo jugoslovenstva, zenačujoč naš list z »Edinostjo«, zenačujoč slovenske nac-

ionalce z italijanskimi rojalisti! Težka je naša usoda, ko imamo opraviti z nasprotniki, ki ne razumejo ničesar o naših stvareh, ki ne vedo ničesar o naših razmerah, ki blebetajo tjavendan v velikanske škodo mesta in naroda. Istočasno, ko se vzklika italijanskemu Trstu, se govori, da je devet desetih prebivalstva Jugoslovanov in se bedasto govori o naših zvezah z »Jugoslovenom« z ogabno nezavednostjo in naravnost kaznivno nespametnostjo. Ne razumemo, da se tako ne razpravlja, temveč zločinsko zastruplja. Bolj čudno pa je še, da tega ne uganjajo tukajšnji ljudje, temveč taki, ki so prišli od zunaj, da si tu vstvarijo mesto, kakor da bi bil Trst Libija, kakor da bi bil Trst zemlja, ki jo je treba podjarmiti. Lahko je govoriti na podlagi ročnih bomb, še laže je priplejati proglose po zidovih: popolnoma enostavno tudi kazati osetne namene. Toda naj pazijo neki gospodje, ki so bili izgnani iz Firenze, da se zna tu v Trstu zgoditi drugače kot si mislijo oni. Pomnijo naj tisti, ki so odgovorni, vsi, ki so odgovorni, da bi sam poizkus približanja k Lavoratorju ali Delavskemu domu mogel pomenjati strahovit trenutek. Čas je, da se nehajra z ognjem. Prevečkrat smo že proslili mase, naj ostanejo mirne, prevečkrat smo proslili, naj potirne in ne odgovarjajo; toda sedaj se bojimo, da nas ne bodo poslušali več. Dosti smo se trudili s pomirjevanjem; toda če nas bodo še tako, kakor te dni, žalili, obrekovali in trajno kovali naklepe proti nam, potem, za boga, zavzamemo svoje mesto, ki pa ne bo več mesto gasilca, pomirjevalca. Ne moremo več govoriti pomirjevalno, ko drugi mislijo na nasilstva in razdevljanja. Delavski dom ni »Narodni dom« in »Lavoratore« ni »Edinost«. Za vsako nasek stoke sto drugih, za vsako nasilje proti nam sto nasilj proti drugim! Mera je polna: mesto ne prenese več. Nočemo biti ne bedaki ne žrtve!

Ponavljamo to še enkrat gospodom varihom reda, ponavljamo še enkrat vam, gospod Mosconi! Tako ne gre dalje. Če niste zmogli od pomoči stvari v najvišjo korist mesta, ji odpomoremo mi z našimi sredstvi. To je naš zadnji opomin, po katerem odklanjamo vsako odgovornost. Doslej smo kazali, da jo imamo, dočim drugi niso kazali nobene. Opozorili smo vas! Zadnjikrat!

Naj bo stvar taka ali taka, naj se razvije kakorkoli: eno je vendar treba pribiti, da je tudi ob tej priliki »Lavoratore« hotel pokazati svojo laško mrznjo proti nam Jugoslovenom in prostiškemu bahaški prezir. Da, oni so veliki, močni, gospodje, mi smo pa ali žrtve ali pa — bedaki!

Plebiscitno delo.

LDU Celovec, 19. avgusta. Danes je plebiscitna komisija izdala dva razglaša, v prvem se naznanja, da je vse plebiscitno ozemlje razdeljeno v šest okrajev, na kojih čelu stoji medzavezniški okrajni svet. Ti sveti imajo svoje sedeže prvi v Rožku za pas A in v Vrbi za pas B, drugi v Borovljah, tretji v Fiblerku, četrti v Velikovicu, peti v Celovcu za celovško okolico, šestti tudi v Celovcu za mesto Celovec. Okrajni sveti so odgovorni za podrobno organizacijo plebiscita v mejah svojega okraja ter so posredovalni organi med občinami in plebiscitno komisijo. Imajo tudi v zvezi mirovne pogodbe pravico do kontrole nad upravo, ne morejo pa izvrševati upravnih poslov.

V vsaki občini v obeh conah se ustanovi občinski glasovalni odsek, obstoječ iz treh Slovencev in treh Nemcev, ki ima nalogo, sestaviti liste glasovalcev, pripraviti prostore za glasovanje in izdelati listine, potrebne za glasovanje. — V drugem razglasu se daje na znanje, da smejo na javnih shodih govoriti le osebe, ki imajo v dotičnem pasu glasovalno pravico. Uradne osebe in javni nametenci, kakor tudi nepogodne (nevske) osebe ne smejo govoriti na javnih shodih.

LDU Ljubljana, 19. avgusta. Iz Celovca poročajo: Plebiscitni okrajni svet distriktov je medzavezniška komisija na Koroskem napravila šest. Vsi, razen okraja A, se raztezajo po

eni sami con. Okraj A ima šest občin v coni A, sedem pa v coni B in ima zaradi tega tudi dva sedeža, Rožek oziroma Vrbo. Vsaka velesila ima svojega zastopnika v vseh okrajnih svetih. V velikovškem okraju in v celovski okolici sta predsednika svetov dva Angleža. V mestu Celovcu in v borovelskem okraju izvršujeta predsedniške funkcije dva Francgza. V okraju A in v pliberškem okraju predsedujeta Italijana. Vsakemu okrajnemu svetu v coni A je prideljen kot posredovalec po 1 Jugosloven, v coni B pa po 1 Nemec.

LDU Ljubljana, 19. avgusta. Iz Celovca nam poročajo: Komisija je sklenila, da mora imeti vsaka oseba, ki ima svoje stalno bivališče na plebiscitnem ozemlju in ki je stara nad deset let, osebno izkaznico (identitetno karto). Te izkaznice bodo izdajale vse občine za svoje prebivalstvo, a okrajna glavarstva in medzavezniški okrajni sveti jih bodo potrdili s svojim pečatom. Ako se kdo odstrani iz svojega bivališča za več kot tri dni, mora to naznaniti okrajnemu svetu, v čigar področje pride. Osebam, ki se bodo smatrale za nevske, se bodo identitetne karte odvzele. Osebe, ki hočejo priti iz Jugoslavije v cono B, na primer v Celovec, morajo imeti pravičen potni list ter si preskrbeti tudi vizum avstrijskega delegata. Osebe, ki hočejo potovati iz Avstrije v cono A, si na morajo preskrbeti vizum našega zastopnika v plebiscitni komisiji.

Nova vlada.

LDU Beograd, 19. avgusta. (Ur.) Včeraj ob 11. predpol dne je prestolonaslednik regent Aleksander podpisal ukaz, s katerim je sprejel ostavke, katere mu je v imenu svojih tovarišev predložil predsednik ministrskega sveta dr. Vesnić. Z istim ukazom je imenoval za predsednika ministrskega sveta dr. Milenka Vesnića: za ministra prometa dr. Antona Korošca; za ministra pravosodja in zastopnika ministra priprav za ustavotvorno skupščino in izenačenje zakonov Marka Trifkovića; za ministra notranjih poslov Milorada Draškovića; za ministra verstva Pavla Marinkovića; za finančnega ministra Kosto Stojanovića; za ministra zunanjih poslov dr. Antona Trumbića; za ministra za zgradbe Jovana Jovanovića; za ministra prosvete Svetozara Pribičevića; za ministra za poljedelstvo in vodo dr. Velizara Jankovića; za ministra trgovine in industrije dr. Momčila Ninčiča; za ministra za agrarno reformo dr. Henrika Krizmana; za ministra za vojno in morarico generala Branka Jovanovića; za ministra pošte in brzojava dr. Matka Drinkovića; za ministra za šume in rude Ivana Kovačevića; za ministra narodnega zdravja dr. Živojina Rafajlovića; za ministra za socialno politiko dr. Vekoslava Kukovca; za ministra za prehrano in obnovo zemlje Risto Jotića. — Novi člani vlade so prisegli v roke prestolonaslednika takoj po podpisu ukaza.

12. septembra
velika napredna manifestacija
v Ljubljani.

Telefonska in brzojavna poročila.

VSTAJA »ZATIRANIH ALBAN-CEV«.

LDU Zagreb, 19. avgusta. »Narodno Delo« javlja iz Beograda, da so Albanci na zborovanju v Elbasanu sklenili, započeti vstajo »zatiranih Albancev«. Ta akcija, s katero so v zvezi tudi bolgarski komitaši gre za tem, da se osnuje močna organizacija, ki bo naperjena proti nam.

ZVEZA NARODOV.

LDU London, 19. avgusta. (DKU Wolff) Zveza narodov naznana, da je švedska vlada predložila dodatne predloge k aktu zveze narodov v svrhu pregleda po zboru zveze narodov v Ženevi. Dodatni predlogi predvidevajo glavno skupščino z gotovim datumom; vpoklicanje posebnega zborovanja na katerikoli datum po predlogu desetih članov zveze narodov; izpremembe določb glede gospodarske blokade.

LLOYD GEORGE V ŠVICI.

Curi, 19. avgusta. Lloyd George je dospel včeraj v Lucern, kjer je imel daljši razgovor z nemškimi vojnimi ministri Gesslerjem. Lloyd George in Gessler sta se sestala po naključju. Francoski listi izražajo bojazn, da se bo Lloyd George sestel tudi z nemškimi zunanjimi ministri. Simonsom ter označujejo te »slučajne« sestanke Lloyd Georgeja z nemškimi državniki za nov dokaz preloma prijateljskih zvez med Francijo in Anglijo.

KRVAVI DOGODKI V ŠLEZIJU.

LDU Katowice, 18. avgusta. (DKU Wolff) V popisu dogodkov, ki ga je danes sestavila medzavezniška plebiscitna komisija, se objavlja: Povod temu, da je nastopila konjenica. Je dalo dejstvo, ker sta bili dve osebi ranjeni vsled strelav iz streljane. Množica, vojaštvo in policija so navadili na hiše, kjer stanuje medzavezniška komisija in naenkrat je v množici nekdo ustrelil na hišo. Nato so iz iste smeri metali ročne granate, nakar je straža pred poslopjem plebiscitne komisije oddala nekaj streljane. Med ljudstvom je nastala majhna panika, vendar pa se je množica po kratkem času zopet povrnila pred hotel. Ponoči se je zopet streljalo na poslopje komisije iz nasprotnih hiš. Vporabili so tudi razstreliva, ki so se pa razpočila, ne da bi povzročila kakšno škodo. Končno je prišlo poročilo, da je na kolodvoru napadena straža in da je že eden mrtvev in nekaj ra-

njenih. Stotnija je odšla straži na kolodvoru na pomoč, med potjo pa so jo obsuli s strelji iz pušk in z ročnimi granatami. Šele proti jutru je streljanje ponehalo. Medzavezniška komisija je ugotovila na svoji strani dva mrtva, enega težko ranjenega in deset lahko ranjenih.

AVSTRIJSKI POSLANIK V BEOGRADU.

Dunaj, 19. avgusta. Avstrijska vlada je prejela od svojega poslanika v Beogradu legacijskega svetnika Hofingerja poročilo, da je izvršil svoja poverila ministru dr. Ninčiču. Ob tej priliki je minister dr. Ninčič v toplih besedah izrazil svoje veselje nad dejstvom, da so se med obema državama zopet vpostavile prijateljske vezi.

AVSTRIJSKI KOMUNISTI.

LDU Dunaj, 19. avgusta. Komunistična stranka Avstrije je izjavila danes v svojem glasilu svoj sklep, da se ne bo udeležila volitev v narodno skupščino.

REŠEVANJE USTAVNEGA VPRAŠANJA NA MADŽARSKEM.

LDU Budimpešta, 18. avgusta. (DKU) Narodna skupščina je danes rešila davčne predloge v 2. branju. Brambni minister je odgovarjal na neke interpelacije, izjavil, da je greh, ako hočejo posamezni politiki vojaštvo spraviti v politiko. Rekel je, da bo vsakega častnika, ki se bo pečal s politiko, degradiral, zahteva pa tudi, da se ne sme zvaljati častnikov v mreže politike. V vprašanju, tičočem se kralja, je njegovo stališče odkrito in jasno. Narodna vojska je 11. aprila prislegla državniemu opravičku in deželni zakon. Kdor se bo pregrešil proti tej prisegi, je izdajalec domovine in se mora vreči v ječo. (Burno odobravanje.) Tudi v tem vprašanju poljubna neka frakcija približati se častnikom. Vprašanje kralja se bo rešilo po zakonitih faktorjih, ne pa s puči. Kdor se ne bo podvrget odločitvi zakonitih faktorjev, temu se bo odvzela uniforma, ta naj si poišče drugo opravilo. Rekel je: »Znal bom preprečiti, da bi se vojaštvo potegnilo v politiko, preprečil bom tudi, da bi se s puči predčasno posegalo v zakonito rešitev vprašanja kralja.« Ministrova izjava je bila sprejeta z živahnim odobravanjem. Prihodnja seja bo jutri z dnevnim redom: Tretje branje davčne predloge.

Politične vesti.

— »Večernemu Listu« v vednost. Škoda bi bilo preprečiti se z »Večernim Listom« za vsako čenko, ki jo napiše. Svobodno mu, da oblaja našo stranko kolikor hoče, to ji gotovo ne bo v škodo. Včeraj pa je napisal »Večerni List« nekaj stavkov, ki ne smejo ostati brez odgovora. Povedal je, da je »dr. Tavčar« vključ vseh čestitost, s katero ga objajo nekateri starejši pristaši ljudske stranke, vendar eden najizrazitejših zastopnikov grdega liberalnega kapitalizma. Čim bolj je star, bolj kupuje razne milijonske hiše in nalaga svoj denar kot mnogokratni akcionar v družbi svojih zetov in sinov, kjer več ne se. Za trditve tega kalibra mora imeti čitankar »Večernega Lista« svoje neoporne dokaze in da te dokaze prinese pred najbližjo javnost, za to mu bo dal župan dr. Tavčar priliko s tem, da bo vložil proti odgovornemu uredniku »Večernega Lista« tožbo. Druga odgovora tako nizkotno obrekovanje ni vredno.

— Slovo Etbina Kristana od ameriških Slovencev. Sedaj nam došli newyorški slovenski list »Glas Naroda« priobčuje o odhodu in slovesu Etbina Kristana iz Amerike sledeče zanimive vrstice: S parnikom »Praesident Wilson« se je podal včeraj v domovino Etbina Kristan, ki ima največji zaslug za ustanovitev in delovanje Jugoslovanskega republikanskega združenja. Kljub temu, da se ne strinjamo s sedanjim poslovanjem te velike narodne organizacije, smo mr. Kristana prisrčno sprejeli in se toplo poslovili od njega. Posebno prejšnjega večera se bomo z veseljem spominjali, ko je v krogu svojih prijateljev in znancev povedal toliko lepega ter zadal več značilnih obljub, o katerih smo prepričani, da jih bo izpolnil, ker se je še vedno izkazal kot moža. Upamo, da ga bomo kmalu zopet videli v svoji sredi ter čuli iz njegovih ust prvo avtentično in nepristransko poročilo o razmerah v domovini.« List dalje pripominja, da se je z istim parnikom odpeljala tudi igralka ga. Danilova.

— Sodna preiskava o dogodkih 13. junija v Trstu. »Piccolo« poroča: »Tržaško vojaško sodišče začne preiskavo o dogodkih, ki so dali povod za požig hotela »Balkana«. Te dni preizkuje vojaški odvetnik z enim avskultantom in oddeikom orodnikov in delavcev pogorilšč v svrhu izvedeb in ugotovitve položaja in načrtov izsilačev nekaj ur pred požarjem. Našli so se nam dokumenti in važni predmeti, ki so

se izročili sodišču, katero bo te dni zastalo priče, ki so videle metanje razstreliv iz oken hotela »Balkana«. — Po enem mesecu se torej začne preiskava. Dovolj časa je pustilo vojaško sodišče gospodom fašistom, da nauče priče kako naj izpovedujejo, da ne bo protislovij v njihovih izpovedbah, da se njihove laži morejo izpremeniti potem v sodno ugotovljeno resnico. Ali tako je bilo pač določeno že v prvotnem načrtu fašistovskih požigalcev in vojaško sodišče preiskuje sedaj le zato, da primerno ovenča s slavo fašistovsko zločinstvo. — »Piccolo« dodaja temu svojem poročilu še naslednjo hujskajočo vest: »Vstajenje Balkana? Govori se, da se »Balkan« zopet zgradi na stroške »Possolonica Banka«. Delo da prevzame znana stavbinska tvrdka Martellanz. Čemu bo rabil novi feniks, ki vstane iz pepela? — Čudno, da »Piccolo« ne bi objavil kar celega stavbnega načrta z vsemi munijskimi shrambami, tajnimi hodniki, postavitvi za shrove, strojne itd. ter moderno urejeno klavnico za fašiste in prekaevalnico za klobase iz njihovega mesa.

— Izpred italijanske vojaške sodnije v Trstu. Krmar Anton Brencič v Tolminu je vprašal finančnega stražnika A. Curninija, ali proda mulo, katero je bil privezal h kolu blizu njegove gostilne. Ko je stražnik odgovoril, da je ne proda, je rekel Brencič, ki je bil precej natrkan: Umrl je cesar Franc Jožef, pa tudi italijanski kralj bo kmalu umrl. Ako ukažete, bi jaz hotel pokazati vse. Priča Vogrič je izpovedal, da Brencič ni nikdar nič govoril proti Italijanom, tisti dan pa je bil močno opit. Sodnija mu je prisodila 3 mesece zapora, vstaje se se preiskovalni zapor. — Dva italijanska vojaka v Idriji sta prodala Antonu Poljanšku 60 kg boba za 30 lir. Bob sta ukradla iz vojaškega skladišča. Vojaka sta obsojena pogojno vsak na 1 leto, Poljanšek pa na dva meseca.

— Razprave v parlamentu. Listi poročajo iz Beograda, da se bo v narodnem predstavnstvu najprej razpravljalo o volilnem zakonu. Mislilo bo volilni zakon odobren v dveh do treh dneh. Volitve predsednika parlamenta so odgojene za pozneje. Vest, da je že imenovan poverjenik za notranje zadeve v Sloveniji, je neresnična. Vprašanje pokrajinskih vlad še ni rešeno. Parlament je sklican za 23. t. m. ob šestnajstih. Paragraf 15 volilnega reda za konstituant, s katerim se odzove mladi državni uradnikom pasivna volilna pravica, se vrne odboru, da ga predela. — LDU.

— Kdo bo predsednik parlamenta? Parlamentarna zasednica kandidira za predsednika parlamenta Nastasa Petroviča iz Bukčevica. Demokrati se strinjajo s tem, da naj bo predsednik parlamenta član par-

lamentarne zasednice, nečeto pa Petroviča, ampak predlagajo dr. Medakoviča.

— Ustroj reške republike. Beograd, 18. avgusta. Iz Beograda javljajo da poročajo »Eposko« brzojavlj iz Rima, da je delegacija reškega narodnega veča odšla v Rim z nalogo, da obvesti italijansko vlado o volji prebivalstva mesta Reke, da se Reko proglasi za neodvisno državo. Država bo imela svoj parlament, voljake ne bi imela; ali možki od 17. do 52. leta bi bili obvezani, v potrebi braniti domovino »napada«. »Eposko« prinaša posameznosti projekta te ustave. Ustavna oblika bi bila republikanska. Parlament bi volili meščani obeh spolov, ekonomski svet pa bi volili sedem velikih strokovnih korporacij. Ministri za politične resorte bi bili voljeni v parlamentu, ministri za tehnični resorti bi volili gospodarski svet.

— Zborovanje javnih nameščencev v Zagrebu. Dne 19. avgusta se je vršilo v Zagrebu burno in mnogostevilno obiskano zborovanje javnih nameščencev. Sprejeli so resolucijo s katero zahtevajo sodelovanje pri izdelovanju uradniške pragmatike, pasivno volilno pravico za vse uradnike, razpis volitev v konstituant, povišanje plač in železniške certifikate. Protestiralo proti podraženju živeža in železnice. Skupščina je manifestirala solidarno z organizacijami iz Slovenije in ostalih delov države. — »Novosti« — demokratske. Zagreb, 20. avgusta. »Novosti« kar najodločneje zavracajo in demantirajo vest »Hrvata«, da bi se bilo podvzelo »Novosti« prodalo demokratskemu konzorciju. List ostane prej ko slej nestranksko glasilo.

— Italijani in Crna gora. Nad 200 poslancev, med njimi 26 bivših ministrov in državnih podtajnikov, je predlagalo v zbornici resolucijo, s katero se pozivlja vlada, naj se protivi pritisku, po katerem naj se smatra za izvršeno dejstvo, da je Jugoslavija prevzela državo Crno goro v svojo posest. Tudi socialdemokratski poslanci so vložili resolucijo, ki pozivlja vlado, naj stalno in krepko pritiska diplomatičnim putem, da se uveljavi pravica samoodločbe črnogorskega naroda.

— Potovanje dr. Beneša v Bukarešto. Zagreb, 19. avgusta. »Riječ S.H.S.« poroča o bivanju dr. Beneša v Beogradu in o njegovem potovanju v Bukarešto iz Beograda: Beogradsko časopisje je prineslo o bivanju dr. Beneša v Beogradu in o sklopljenju konvencije med Jugoslavijo in Čehoslovako jako malo. Večina listov je prinesla samo službeno komunikacijo. Konferenca v Beogradu se ni udeležil niti en zastopnik romunske vlade, pri odhodu dr. Beneša iz Beograda pa ga ni spremljal na potu v Bukarešto niti en zastopnik beogradske vlade. V diplomatičnih krogih prevladuje mnenje, da Rumunija radi rusko-poljskega konflikta ni še stopila definitivno v zvezo z nami in Čehoslovako, ker na eni strani ni bila gotova, kako stališče hoste zavzeli obe državi napram Rusiji na drugi strani pa radi tega, ker se je skušala Bolgarija približati Rumuniji. Zatrjuje se, da je iskati početek sedaj sklopljenega sporazuma v času, ko sta bivala ministri Svetozar Pribičević in dr. Ninčič na sokolskem zletu v Pragi. Takrat se je ustvaril pojem »male antante«, ki naj bi poleg Jugoslavije in Čehoslovake obsevala tudi Rumunijo in druge sorodne misleče manjše države. V diplomatičnih krogih se zatrjuje, da bo dr. Beneš v Bukarešti razložil Take Jonsenciju stališče obeh držav napram Rusiji. Obe državi zahtevata mirno in nevtralnno politiko proti Rusiji in je upati, da se bo tudi Rumunija priključila v Beogradu sklenjeni konvenciji.

— Dva madžarska duhovnika so zaprla na Slovaškem. Pišeta se: Vaoš Czerny in Jan Könyes. Oba sta neprestano hujskala ljudstvo, naj nikar ne oddajo žita in zagrješla sta še več drugih protidržavnih pregreškov. Duhovniki so po vseh novih državah med največjimi hujskajci.

— Car Ljencin. Ludvik Forest, izborni poznavalec ruskih političnih in socialnih razmer, piše v »Matine«: »Za davno sem hotel razjasniti, da je diktatura proletarijata v Rusiji samo anekdota, dobra za izvozno propagando. Kako bi mogla biti v Rusiji diktatura, ko tam proletarijata sploh ni. Na sto Rusov pride komaj en tovarniški delavec. Drugi so zemeljedelci, nasprotniki boljševizma. Sila boljševizma izvira iz istine, da je Rusija v njem dobila znova vladno formo za katero je najlepša označba: carizem. Zopet ima dvor in dostojanstvenike, na dvoru se sprejemajo tuji, za katere je vedno pripravljena dobra postrežba pa če dežela trpi lakoto. Zopet ima polno uradništva, ki je predržno in po večini nemško, sploh je tako, kakor prej. V armadi je obnovljena disciplina kar najstrožje. Delavcem, izjemši one, ki so postali proletarski aristokratje, se godi jako slabo. Po tovarnah so nastale stavke, ker primanjkuje živil, volitev ni, povsodi vlada moč, sila, carizem. Carska cenzura ni bila nikdar še tako nasilna. Jedina razlika med prejšnjim in sedanjim carizmom je ta, da naši napredni listi ne pravijo, da take čednosti obojajo vlado, ki jih ima. Prej se je pisalo v Parizu takole.

— Nedostatek osebne svobode v Rusiji, to najbolj boli vodjo angleških socialistov demokratov Lansburyja, ki si je ogledal Rusijo in njene sedanje razmere. V nekem razgovoru je povedal, da se mu zdale materijalne razmere v Rusiji, ko je po setil, silno žalostne. Voditelj boljševiškega režima hvali radi njihove pridnosti, ali našel je pri njih preveč dogmatizma in brutalnosti. Kar ga je pa najbolj zabolelo, je nedostatek osebne svobode. Tako potrjuje tudi ta socialna — demokratski voditelj to, kar so pisali pred njim drugi obiskovalci Rusije.

— Kako žive mnogi boljševiki. V »Duchu Čas« piše urednik Beneš na naslov »sodružja Ljencina« glede komunističnega komisarja Rudnianskega na-

stopno: V času, ko ste vi, sodrug Ljencin, živel kot proletarec, ko je ljudstvo moril glad, se je kupovalo pri Rudnianskem na Suharenci dnevno 16 jajc, eno po 150 rubljev, goveje meso, funt 1500 rubljev, svinjskega mesa funt 1500 rubljev, maslo funt 2000 rubljev. Rudnianski je izdal za svojo domačijo na dan do 20.000 rubljev. Likerji in vino, določeno za bolnike, je bilo doma pri njem po sovjetskem dekretu. Zena njegova kljub delovni obveznosti, pose lenobo, radi tolače že komaj hodi, spi do 11. dopoldne, popoldne pa se vozi v avtomobilu. To je življenje po komunističnih principih.

— Vassallo, znani poslanec italijanske ljudske stranke v rimski zbornici, je govoril povodom razprave o saintgermajnski pogodbi in med drugim zatržil, da je s podpisom te pogodbe uradno priznana Jugoslavija tudi s strani Italije. Ta činjenica je položaj poslalshala, kajti Italija je imela doslej pred seboj nepriznana poraženo državo, odslej pa ima pred seboj priznano državo in sicer zmagovalko. Glede Dalmacije se je tam sam uveril, da obstoji močna struja, ki gleda na Beograd pa da treba vse to dobro proučiti, predno se preide k reševanju dalmatinskega vprašanja. S socialistične strani so mu zaklicali, da on hoče priklopitve Dalmacije k Italiji, na kar je on to potrdil, in na druge klice socialistov je odgovoril, da je on predvsem Italijan. Ta zastopnik italijanske katoliške stranke, za katero stoji sam papež, se jako toplo zavzema za izvedbo londonskega pakta. Pravi, da Francozi in Angličji si dele svet v Aziji in Afriki. Italija mora dobiti dežele, ki jih obsega londonski pakt. On je bil sam v Dalmaciji, ve, da tam kakor drugod povsodi po zasedenem ozemlju Jugoslavlani nočejo priklopitve k Italiji, vendar se ta klerikalni močnik vedno ob vsaki priliki postavlja v ospredje z zahtevo izvedbe londonskega pakta. On je predvsem Italijan in italijanska klerikalna stranka je prevsem italijanska. Lepo je vsaj to, da ne skriva, marveč priznava, da je predvsem Italijan, kakor je tudi papež že opetovano pokazal, da je v sedanjih za Adrijno tako kritičnih časih predvsem Italijan pa če ima zaleti Jugoslavlani še tako v nebo kričeča krivica.

Rusko-poljska vojna.

RUSKO - POLJSKA POGAJANJA.

LDU London, 18. avgusta. (Brezlično) »Daily Herald« poroča, da je poljsko mirovno odposlanstvo dne 16. t. m. dospelo v Minsk. Vodja ruskega odposlanstva je izjavil poročevalcem, da se bodo pogajanja vršila popolnoma javno. Rusi hočejo uvaževati vse poljske ugovore. Rusija odkrito hoče miru in bo vse storila, da se ogne odgovornosti za to, ako bi se pogajanja razbila.

LDU Moskva, 19. avgusta. (Brezlično). Dne 17. avgusta so se pričela v Minsku rusko - poljska pogajanja za mir. Načelnik ruske in ukrajinske delegacije, Daniševski, je izjavil v svojem otvoritvenem govoru, da je Rusija večkrat iskala miru s Poljsko. Ker so se pa vsi poskusi izjalovili, je bila sovjetska vlada prisiljena, prijeti za orožje in pričeti vojno. Sovjetska Rusija bo sedaj, kakor vedno poprej upoštevala predloge za mir in ni imela nikoli osvobodilnih namenov. Sovjetska vlada zahteva jamstva in obljube od strani poljske republike, da bo slednja opustila svojo osvajaško politiko in se posvetila mirnemu delu. Sovjetska Rusija bodo pri pogajanjih vodila čustva skupnosti s poljskimi delavci in stremi po tem, da se vzpostavijo prijateljski in trajni odnosi med obema narodoma. Sovjetska vlada upa, da so prišli poljski zastopniki zato v Minsk, da se tam odrečejo svoji osvajaški politiki in obljubijo, da ne bodo več ovrnali sovjetske Rusije in sovjetske Ukrajine pri njenem delu.

LDU Dunaj, 20. avgusta. Po poročilih listov, je Lloyd George izjavil v spodnji zbornici, da je prejel iz Varšave in Moskve vesti, po katerih je sporazum glede najvažnejših vprašanj v Minsku zagotovljen.

UKRAJINA IN RUSIJA.

LDU Dunaj, 18. avgusta. (DKU Wolff) Ukrajinski tiskovni urad poroča iz Tarnova: Poljsko - rusko pogajanja, ki se vršijo sedaj v Minsku, se tičejo tudi fronte ukrajinske armade Pavlenko, ker je po poljsko - ukrajinski vojaški pogodbi ukrajinski frontni oddelek podrejen skupnemu vojaškemu poveljstvu in tvori desno krilo cele fronte. V političnem oziru se je Ukrajina glede ureditve svojega razmerja napram Rusiji pridržala popolnoma proste roke.

ODANSKI NEVTRALEN.

LDU Gdansk, 18. avgusta. (DKU Wolff) Odsek za zunanje stvari ustavodajne skupščine je na današnji seji sklenil naprositi nadkomisarja Sira Reginalda Tonera, da v vojni med Rusijo in Poljsko proglasi za ozemlje bodočega svobodnega mesta Odanskega najstrožjo nevtralnost in o tem obe stranki nemudoma obvesti. Odsek je sklenil to v odsotnosti

poljskih zastopnikov in proti glasovom neodvisne socialno demokratiške stranke. Na predlog tega odseka je ustavodajna skupščina sklicana v petek, dne 20. t. m. na plenarno sejo. Edina točka dnevnega reda je: Razprava o zunanje-političnem položaju.

Z RUSKO - POLJSKEGA BOJIŠČA.

Pariz, 19. avgusta. Francoski listi poročajo, da se je posrečilo poljskim četam potisniti Ruse pred Varšavo toliko nazaj, da ne obstoja nobena neposredna nevarnost za mesto samo. Pač pa priznava poljsko armadno poročilo, da stoji Rusi neposredno pred Lvovom in da so ruske čete zavzele bivše nemško mesto Thorn.

Dunaj, 19. avgusta. Brezlično se poroča iz Moskve, da je vrhovno rusko armadno vodstvo moralo sicer nemudoma poslati čete izpred Varšave v Krim, da pa je že odredilo vse, da se manjkajoče čete nadomestijo. V par dnevih se bo pričela proti Varšavi nova ofenziva.

LDU Varšava, 19. avgusta. (Brezlično) Frontno poročilo od 18. t. m.: Na severni fronti so pričeli poznanski oddelki močno ofenzivo proti sovržniku, ki je zasedel Brodnic (Bromberg?). Pultusk so boljševiki izpraznili. Pri Varšavi je bil sovražnik prisiljen k umiku. Dne 17. t. m. smo zasedli Novominsk. Na vzhodni fronti napreduje naša zmagovalna vojska. Kalušin. Sjedlec. Miendzvrzes, Visnica in Wlodawa so v naših rokah. Na južni fronti prepostavljamo svoje čete, da potisnemo sovražnika, ki prodira proti Lvovu, nazaj. (Konec brezlične brzojavke deloma pokvarjen.) Boljševiki so zasedli Forum in Kovalevo (Thorn in Kulmsee?).

Avstrijska zunanja politika.

Dunaj, 19. avgusta. (DKU) Državni tajnik za zunanje posle, dr. Renner, je podal danes popoldne v odseku za zunanje zadeve obširen ekspezo o zunanjem položaju. Dr. Renner je med drugim izjavil: da mirovna pogodba celo vrsto vprašanj ni rešila, vprašanj, ki se morajo urediti potem pogajanj s posameznimi državami. To so predvsem finančna vprašanja glede izplačila predvojnih dolgov. O tem se mora Avstrija pogajati s Francijo in Anglijo. Ta zadeva se je izročila državnemu tajniku Reischu, da jo reši. Enaka pogajanja se morajo začeti z Italijo, Čehoslovako in Jugoslavijo. Dr. žavni tajnik dr. Renner je govoril nato o odnosaiah do Čehoslovake in o pogodbah, sklenjenih v Brnu oz. v Pragi. Sporna vprašanja glede Čmunt in Feldsberga se morajo urediti, čeprav je za Avstrijo bolesta izguba mest in občin, ki so od pamtike pripadale Nižnji Avstriji. Odnosaji do vseh sosednjih narodov so postali zaupljivi, samo oni z Madžarsko ne. Med obema državama še obstoja vprašanje glede predaje Nemške zapadne Ogrske. Čeprav je mirovna konferenca dotično ozemlje priznala Avstriji, vendar Avstrija Nemške Ogrske še ni ozvojila s silo. Državni tajnik ni znano, kaj je privedlo Madžarsko do tega, da je v trenutku, ko so njeni zastopniki podpisali Neutllyu mirovno pogodbo naznanjala na vseh mejah dežele nasprotno politiko in jo tudi pripravljal. Dumajski zastopnik francoske vlade je pred kratkim razjasnil državnemu tajniku, da je upanje na podporo v tem vprašanju od strani Francije popolnoma brezpomeno. Francija toji tudi v teritorialnem oziru strogo na stališču mirovnih pogodb. Državni tajnik je izjavil, da s čehoslovakičnim zunanjim ministrom ni sklenil nobenega dogovora. Nevtralneta Avstrija velja v prvi vrsti za našo sosedo. Avstrija se smatra po st. germajnski mirovni pogodbi vezano in ne bo ničesar ukrenila, da se izpremeni njene teritorialne določbe. Zeleti je, da bi bilo vsakemu prebivalcu Avstrije jasno, da Avstrija nima možnosti in intesa, da bi se vmešavala v teritorialne spore, ki bi nastali med drugimi sosednimi državami. Glede odnosaev do Jugoslavije je opozarjal državni tajnik na dve točki, ki e morata še rešiti, namreč narodnostno in prometno vprašanje. Omenil je pridobitev nemškega obmejnega mesta Radgone ter začetek delovanja plebiscitne komisije na Koroskem. Pri tem je izjavil: Morda se posreči omejni komisiji ali na njen predlog zvezi narodov, razjasniti, da se je pri določitvi južnih mej Avstrije premalo oziralo na gospodarske, narodnostne in prometne potrebe Avstrije in da se zaradi tega te meje skoraj nevdružljive. Morda bo mogoče potem dogovorov z Jugoslavijo, omejiti narodnostne in prometne težkoče. Razen teh sporov so odnosaaji med Beogradom in Dunajem dobri in dosedaj sklenjene gospodarske pogodbe se morejo smatrati za začetek popolnega gospodarskega približanja. Isto velja za Rumunijo. Dr. žavni tajnik je nato omenil težki položaj poljskega in ukrajinskega naroda. Izjavil je, da se je vlada odločila, ratificirati znani kodanjski dogovor, ki določa strogo nevtralneta Avstrije. Razen Nemčije, ki se z odločnostjo drž nevtralneta, so se tudi asociirane države, n. pr. Čehoslovaka in Jugoslavija, izjavile za nevtralneta in to dve državi ne bosta ostali osamljeni. Dr. žavni tajnik je nato omenil pomoči, ki so jo nudile Avstriji Anglija, Francija in Italija. Državna vlada bo v primeru nem trenutku stavila narodni skrbniš-

predlog glede pristopa Avstrije k zvezni narodov. Tam se bodo, tako upa, premagale gospodarske težave in se bodo udeleževali avstrijski nacionalni ideali, seveda brez vsakega apela na silo. Do tedaj pa bo Avstrija pod težo, ampak tudi pod zaščito mirovnih pogodb, delala na notranji obnovi.

Dneve vesti.

V Ljubljani, 20. avgusta 1920.

Brutalen napad Orlov na sokolski naraščaj v Rajhenburgu. »Obzorje« z dne 17. avgusta poroča: Pri likom sleta posavskog Sokolskog okružja u nedjelju 15. ov. mj. došlo je do jednog incidenta, koji prikazuje u pravom svijetlu karakter »Orlova«, ili kako se s pravom vulgarno kaže »Čukova«. Kad su se brojni učesnici sleta uveče razilazili sa sletišta, napali su orlovi, koji su tek u tami mogli da izadju, dok ih se inače nije vidjelo, nekoliko mališa »Sokolica«, koji se vraćahu svojim kućama. Kako su ti junaci izvršili svoje barbarsko djelo kolcima, nadali se jadni mališi u plač i zapomagane, a »čuki« vidjevši da bi ih se moglo zateći utekoše pod zaštitom mraka. Na viku djece skupilo se odmah mnoštvo Sokola i inoga svijeta, koji zgražajući se nad nečovječnim napadajem na nejaku djecu, htjedoše potražiti napadače u njihovim skrovištima, što su međutim neki umjereniji elementi spriječili, da se izbjegne daljnim incidentima. Ovaj žalostni događaj pobudio je općenito zgražanje pa se pita sada, dokle kane ti »čukovi« provocirati naše Sokolstvo, jer su u zadnje vrijeme izazovi toliko učestali, da se više nemogu mirno podnositi.

Naredba finančnega ministra glede kupovanja dinarjev in osiguranja valute. »Službene Novine« objavljajo sledečo naredbo finančnega ministra K. Stojanovića v broju 179: »Od več strani sem zvedel, da a so tuji kupci prideltkov v naši zemlji kupovali pri poedinih tujih bankah dinarje, kateri so jim bili potrebni za plačilo robe, katero žele izvesti iz naše države. Na ta način so poedine banke, vedeče, da je za izvoz robe potrebno osiguranje tuje valute, dovedle tuje trgovce v neugoden položaj, ker so si morali ponovno nabavljati zdravo valuto za izvoz. Proti takim bankam sem že izdal stroge odredbe, ali da se taki pojavi ne bi več ponavljali in ne bi se zavezali kupovalci naše robe v neprijeten položaj, obračam pozornost vseh trgovcev - izvozniharjev, da morejo nabavljati dinarje za tujo valuto samo pri Centrali za plačanja v inozemstvo, pri Narodni banki in njenih filijalkah ter na borzi pod kontrolo mojega delegata. Za na ta način zamenjan novce se izda trgovcem potrdila, katera bodo veljala kot dokaz o osiguranju valute za izvoz. Državna kontrola nad tujo valuto in nad kurzi se mora obdržati v veljavi, ker je to edini način, da se nam potrebna tuja valuta zbere v trezorje naših bank, zlasti Narodne banke ter v državno blaginjo. Pomikanje ter kontrole bi privatnim spekulantom omogočilo, da oni zbirajo tujo valuto in ž njo spekulirajo na škodo naših uvoznikov, kateri imajo plačila v inozemstvu. Pravico, izdajati potrdila za osiguranje valute bodo mogle dobiti tudi druge banke na podlagi mojega posebnega odobrenja. Vsaka izmena tujega novca, katera naj služi za plačanje robe, katera se hoče izvoziti iz naše države, bi se smatrala za nedopust, in se jo strogo kaznila, če bi jo banke vršile v nasprotju s temi predpisi.

Odlikovanje. Vojni kurat v rez. g. Alojzij Dejak, doma iz Ribniče, sedaj na službi v Skoplju, je bil te dni kot prvi slov. voj. duhovnik za svojo neustrašnost na koroški fronti odlikovan z zlato hrabrostno medaljo. Vsi, ki poznajo ta vzoren značaj od trškega polka sem, se bodo gotovo razveselili tega vidnega priznanja vrlih imenovanega.

Predvojna in vojna posojila Avstrije. Prepovedan je uvoz obveznic predvojnih in vojnih posojil bivše Avstrije in Ogrske na teritoriji naše kraljevine. Prepovedan je izvoz obveznic predvojnih posojil bivše Avstrije in Ogrske iz teritorija naše kraljevine. Ti prepovedi veljata do nadaljnjie odredbe. Vsako protivno postopanje se bo kaznovalo z zaplenbo obveznic, z dotičnimi osebami pa se bo postopalo kakor s tiho-tapci.

Za dijake obrtne šole. Vojni minister je odredil, da imajo pravico do skrajšane vojaške službe dijaki ljubljanske višje obrtne šole, absolvirani in neabsolvirani, dalje dijaki spliške obrtne šole, sarajevske tehnične in zagrebške graditeljske šole.

Reaktiviran je vpokojeni poštni oficijal Fran Zorec v Ljubljani in zaeno imenovan za nadoficijala.

Vpokojeni učitelji in njih svojci. Izdane se načrt zakona o ureduju

plač vpokojenih učiteljev, vdov in otrok umrlih in padlih učiteljev. Za podlago bo služil novi učiteljski zakon.

Vojaške ženitvene kavcije naših državljanov se nahajajo še vedno v Avstriji pod zaporo. Sredi avgusta t. l. je izjavil dotični referent v »Staatsamt für Finanzen« na Dunaju ponovno, da dokler Jugoslavija ne dvigne sekvestra nad imovino avstrijskih državljanov, tudi avstrijska vlada ne bo drugače postopala, kar se tiče v Avstriji nahajajočih se imovin naših državljanov. Naša likvidacijska komisija na Dunaju je bila pred nekaj tedni razpuščena, in sedaj ni človeka na Dunaju, kateri bi se pobrigal za te stvari. Svetuje se vsem prizadetim, podvzeti kake korake, ker drugače pod razmerami, katere vladajo pri nas, izgube niso izključene. Če se bo društvo »Repatrija«, katero se je ustanovilo začetkom avgusta v Ljubljani, bavilo tudi z repatriacijo ženitvenih kavcij, je najbolje, da vsak poedini prijavi svojo terjatev temu društvu.

Begunci iz Pulja. V sredo zvečer je dospel na glavni kolodvor iz Pulja transport, sestojč iz tridesetih vlakov beguncev. Fašisti so že začeli s svojim divjim čiščenjem ter so pritislili na vlado, da je začela odpustiti vse Italijanom neljube delavce v puljskem arzenalu. S tem transportom je dospel 60 rodbin, večinoma bivših delavcev v arzenalu. Nekateri potujejo v Zagreb, drugi ostanejo v Ljubljani.

Sestanek predsedstva Narodnega sveta za neosvobodeno domovino in poslancev iz zasedenega ozemlja se vrši v Zagrebu v soboto, 21. t. m. zvečer ob 9. uri v Trgovskem domu. Udeleženci iz Ljubljane odpotujejo ob 10.41, so ob 12.0 v Zidanem mostu, odkoder se odpeljejo ob 13.10 in dospejo ob 15.38 v Zagreb.

Nežigosani avstrijski bankovci po eno in dve kroni izgube v Avstriji s 1. septembrom t. l. svojo plačilno vrednost. Pri državnih blaginjah se bodo sprejemali še do 15. septembra t. l.

Vlomi in tatvine na Koroškem. Poročila o številnih vlomih in tatvinah po odprtju demarkacijske črte so povsem istinita in značilna za zločinsko organizacijo v Celovcu. Najdrzejši vlom pa so dne 10. t. m. izvršili štirje 25 do 28 let stari potepuhi, ki so se priključili iz Celovca v Grabštajn tik demarkacijske črte. Ta četvorica je podnevi po Grabštajnu in okolici ponujala v nakup vojaške jermene in sukanec. Ponoči pa je izvršila zelo drzen in bogat vlom pri slovenskem posestniku Albertu Kuteju. Odnegli so: 3700 K v zlatu, 3090 kron v srebru in za 43.280 K raznega blaga, perila in več čevljev. Lopovi so bili, kakor so jih spoznali nekateri prebivalci, poprej »volksverovci«. Takoj drugi dan so popolnoma izginili iz okolice.

Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske. V času od 8. do 14. t. m. se je rodilo v Ljubljani 25 otrok, umrlo je 34 oseb, med njimi 23 domačinov. Umrli so za grižo 3 tujci in 11 domačinov, za jetiko 1 oseba, vsled samoumora 1 oseba. Oboleni so za tifusom 1 oseba in za grižo 61 oseb, med njimi 22 vojakov.

Uvedenje selske službe. Z dnem 16. avgusta t. l. se uvede pri kr. poštmenem uradu Libelčice dostavljanje poštinih pošiljatev po selskem pismonošju v sledečo vasi: Gorce, Gradičice, Ilmice, Potoče in Libelčica gora. Dostavljanje se bo vršilo v prvih štirih krajih ob torkih in petkih, v zadnjem pa ob sredo in sobotah.

Velike tatvine na deželi. Kakor posnemamo iz došlih poročil, se v zadnjem času dogajajo po deželi velike tatvine in vlomi. Tako so na primer neznanji vlomilci vlomili in odnesli posestnici Marjeti Oražem v Ribnici št. 144 za 14.100 K raznega perila in zelo veliko novih ženskih oblek. — Dalje so neznanji postopali vlomili v prodajalno »Kmetijske zadruge« v Orlnemgradu na Štajerskem ter na ukradenem vozičku odpeljali za 70 tisoč kron raznega manufakturnega blaga.

Kaj so si otroci izmislili? V teh povojnih, verižniških časih so postali tudi otroci veliki spekulanti. Znajo dobro razločevati med Kolikovanim in nekolikovanim desetakom in vedo tudi prakso, kako se nekolikovani desetaki lahko odda naprej. K nekemu poučnemu prodajalcu sladoleda je šla 12letna deklica dvakrat z nekolikovanim bankovcem. Enkrat ji je nasedel, drugi pa jo je zasačil in ovadil policiji. Državno pravdnštvo bo ukrenilo potrebne korake.

Arrestacija. Arrestiran je bil Mirko Heuffel, ljubljčan, ki se je kot vojni ubežnik klatil po ljubljanski okolici in je nekemu magistratnemu uradniku vzel dva zlata, 4000 K vredna prstana. Dalje je izmaknil tudi v Rožni dolini stanujočemu N. Kozlju kolo.

Mala kronika. V Spodnji Šiški je bil in vince je pil. Zvečer pa je Janez H. prilomastil na stražnico ves zmešan in razjarjen. »Sukno in klobuk so mi ukradli! Primite tatule!« — »Kje?« — Odgovora mož ni znal dati. Tako je bil nezavesten, da so ga morali spraviti v zapor. Drugi dan pa je dejal gospodom, saj grem sam klobuk in sukno iskat. — Neka služkinja Jožefa K. je prišla v Ljubljano službe iskat. Na Vodnikovem trgu je v četrtek zagledala na neki stojnici par uhanov, vrednih sedem kron. Vzela jih je in sama pravi: »Na stojnici sem videla uhane in sem si jih »ogledala«. Uhani so se mi dopadli in sem jih vzela.« Lastnici pa ta prilasitvev ni dopadla in nastal je med obema velik kreg, dokler ni prišel stražnik, ki je Pepco odpeljal v zapor.

Penzionati učiteljskih otrok. Minister za prosveto je odobril kot pomoč za penzionate učiteljskih otrok 25.000 dinarjev poig kreditov, ki so v to svrbo odobreni.

Roparski napad v Brezovici. Šest okrinkanih roparjev je udrla ponoči v Vatovecovo hišo v Brezovici. Eden je takoj skočil k postelji 19letnega Frana Vatoveca, mu naperil revolver na prsi ter ga udaril po glavi. Dva sta bila pri postelji matere in je grozila z dolgim nožem. Nato je še eden udaril Vatoveca po glavi in ga zvezal. Vatovec je obležal nezavesten. Roparji so odnesli blaga in denarja za kakih 10.000 lir. Vatovecovi imajo trgovino z mešanim blagom. Mati in sin imata trgovino, o očetu se ne ve nič, bil je vojak na ruski fronti. Vatovec so prenesli v tržaško bolnišnico, kjer je povedal, da so roparji govorili tako italijansko, kakoršno so govorili vojaki, ki so bili v vasi in okolici. Roparstvo cvete na zasedenem ozemlju v vedno večjo slavo okupacijske oblasti!

Požar je uničil v Novelu pri Temnici barake družin Mastenove in Durickove. Pohištvo in pridelki, vse je uničeno, živina je bila k sreči na pašniku. Vojna jim je uničila domovje, sedaj so si komaj malo opomogli, pa je znova padla nesreča na ubogi dve družini.

Na Baču pri Knežaku je uničil požar petim gospodarjem vsa poslopja. 5 goved in 19 prašičev. Škoda je do pol milijona lir. — Umrli je v Baču eden najboljših fantov 21letni Ferdinand Tomšič.

Pozor, cenjeni naročniki! Zamučnikom, kateri ne pošljejo naročnine za ta mesec, odnosno za nadalje pravočasno, se bode pošiljanje prekinito z dnem 27. avgusta t. l. Prosimo torej pravočasno.

Sokolstvo.

Sokol I. ponovno opozarja bratstva društva na svojo letošnjo javno telovadbo, ki se vrši 8. septembra. Natanejši spored se objavi pravočasno.

Sokol II. naznanja, da je umrla njega članica sestra Minka Kavčič, Urbančičeva. Pogreb bo v soboto ob pol 6. Bratje in sestre se zbirajo ob pol 5. na Grabnu. N. v. m. p.!

Telovadno društvo Sokol v Ljubljani bo izdajalo članom in članicam legitimacije za vlak na pokrajinski zlet v Maribor vsak dan do soboto dne 21. t. m. od 5. do 7. zvečer in odborovi sobi v Narodnem domu.

Velenjski odsek šotanskega Sokola in Ciril - Metodova podružnica vabita k javni telovadbi oziroma ljudski veselici dne 22. t. m. ob 3. popoldne na vrtu restavracije g. Raka v Velenju. Na sporedu je javna telovadba vseh oddelkov šotanskega Sokola in domačega odseka, govor o Sokolstvu, važnost družbe sv. Cirila in Metoda ter o Koroški, petje moškega zbora »Salskega Zvonca«, razne druge zabave in ples, na večer krassen umetniški ogenj. Zveza z vlakom jako ugodna, ker vozi večerni vlak iz Velenja proti Celju šele ob 10. od tod. Bratje in sestre! Krepitev smo postavili plug na naši narodni njivi. Treba je, da izorjemo brazdo do konca, in vrzemo vanjo seme preporoda, narodne zavesti in značajnosti. Priidite z lepo udeležbo podprete snujoci se odsek prevažnega sokolskega društva v našem kraju pri njegovem prvem smolen vzetu svobodnemu solnce nasproti!

Društvene vesti in prireditve.

Prostovoljno gasilno društvo Vič - Glince priredi v nedeljo 22. t. m. v restavraciji »Amerika« na Glincah vrtno veselico, pri kateri svira tamburaški klub »Svoboda«. Začetek ob 4. popoldne. Vstopnina 3 K za osebo. K.

Slovensko zidarsko in tesarsko društvo v Ljubljani napravi v nedeljo dne 22. t. m. celodnevni izlet v Taen pod Šmarno goro. Vsi člani in prijatelji društva se vabijo, da se tega izleta udeležijo. Zbirališče ob pol 8. uri zjutraj pred magistratom. Odh. točno ob 8. uri.

Kultura.

Pozdravni večer Enst »Admisa« priredi v soboto zvečer ob pol 21. uri v veliki dvorani Narodnega doma pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«. Vabimo občinstvo, zlasti pa pevsko društva, naše pevke in pevce, da se večera udeležijo v obilnem številu. Vstopnine ni.

Slovensko deželo in Istra. Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev. (Pol. pregled in železnice). Dve zemljepisni karti. Založila Jugoslovna. ti-

karna v Ljubljani. Cena vsaki karti 8.40 K. Za šolske svrhe sta karti s slovenskim poimenovanjem prav dobri. Tudi litografija se je Blaznikovi tiskarni posrečila.

Gledališče v Osijeku. Hrvatsko gledališče v Osijeku je zahtevalo od države subvencijo 100.000 dinarjev. Gledališče zahteva, da se podpravi.

Muzička škola Somborske srpske pevacke družine v Somboru išče s 1. septembrom t. l. izvrstnega učitelja za klavir. Biti mora absolviran konservatorist, vešč v komorni glasbi in dober pedagog. — Enako iščeta 2 srbski pevski društvi v Somboru izurjenega pevovodjo, ki bi mogel poleg pevovodstva pri društvih tudi nastavljen biti na muzički školi Somborski za teorijo, petje in zgodovino. Prijave za te službe naj se pošljejo predsedniku Somborske srpske pevacke družine, dr. Joca Lalošević, advokat v Somboru; eventualna pojasnila daje v Ljubljani Matej Hubad.

Riječnik hrvatsko - latinski od god. 1740. (R. P. B. Elloszencz Dictionarium.) Knjižara Milana Neugebauerja u Gjurjevcu nudi ovaj riječnik na prodaju, štampan je u Zagrebu po tiskari Typis Joannis Baptistae Weitz, Inclyti Regni Croatiae Typographi. In Anno Domini MDCCCLX. Posvećen je Josipu Esterhazy-u de Galantha, perpetuo in franko, et tata, Regnorum Dalmatiae, Croatiae, et Slavoniae Bano, eorundemque Pro-Regi, Supremo Regni Croatiae, Confiniorumque ejusdem Capitaneo, generali equitatus, et generalis campi-mareschalli Locumtenenti itd.

Cijeli riječnik obasiže 2000 stranica, a razdijeljen je u 3 dijela sa predgovorom. I. dio: Gazophylacium latino-illyricum. II. dio: Kratak pridevek nekojih reehih. III. dio: Gazophylacium illyrico-latium. Knjiga je skroz sačuvana kao nova i uvezana u svinjsku kožu. (6181)

Najnovejša poročila.

LAŠKI »ZMAGOVALCI« IZ ALBANIJE V TRSTU.

Trst, 20. avgusta. Včeraj dopolne je prispel iz Valone v Trst menda en bataljon »arditov«. Fašisti so nalepili po zidovih poziv, naj se zbere občinstvo v pozdrav »junakom«, ali ljudje so se malo menili za ta poziv. Zbralo se je kakih sto mladencev, ki so z zastavo na čelu pričakovali izkrcanja vojaštva in je potem, po najkrajši poti in ne po sredini mesta, spremili v veliko vojašnico, Medpotoma so peli razne hujskaške pesmi in vzklikali »viva l' Italia«. Arditi se odpeljuje, kakor se čuje, v Palmanovo. Druge nesreče ni bilo.

»KVARNERSKA SVOBODNA DRŽAVA.«

Trst, 19. avgusta. Iz Reke se poroča, da je laški narodni svet pristal na D' Annunzijev načrt za proglasitev »Kvarnerske svobodne države« (»Lo Stato libero del Carnaro«). Narodni svet pošlje v Rim tri odposlance: poverjenika za notranje stvari dr. Springhettija, poverjenika za trgovino Minija in poverjenika za pravosodje dr. Nascimbenija, da se sporazumejo z italijansko vlado. Poročilo pravi, da so narodni svet zelo skrbne morebitne politične posledice, ki bi jih mogla imeti proglasitev samostojne države, ker bi se to moglo tolmačiti tako, da se Reka odreka prikloplitvi k Italiji. Toda D' Annunziju se je posrečilo razpršiti vse pomisleke. Reško odposlansvo pojasni italijanski vladi, da proglasitev svobodne kvarnerske države ne pomenja Italiji sovražnega čina in ovire za poznejšo priklopitev k Italiji.

Reška »Vedetta d' Italia« na piše ob tej priliki: »Dokler Italija ne najde poguma, da sprejme, kar smo ji mi vztrajno ponujali, ostane zedinjenje domovine z Reko le želja. Ali mi nočemo, da bi naša vztrajna zahteva končno nalikovala prosjačenju. Nočemo, da bi se darovalec kazal v obliki nedobrodošča.« — »molednika. Če se službena Italija ne upa, se upamo mi. Če se službena Italija boji, se mi ne bojimo.«

GIOLITTI SE NE SNIDE Z NEMŠKIMI DRŽAVNIKI.

Trst, 20. avgusta. Iz Rima se poroča, da je popolnoma neutemeljena vest, da se ministrski predsednik Giolitti v Lucernu snide tudi s Fahrenbachom. Giolitti se sploh ne snide z nobenim nemškim državnikom (?).

ISTRSKI ROPAR USTRELJEN.

Trst, 20. avgusta. Pri Bralčih v vrsarski okolici v Istri je pastir Ante Jurman 17. t. m. zvečer ustrelil roparja Rud. Vinzana, ki je bil pravi strah vse Rovinščine ter imel na duši več umorov in celo vrsto najdrzejših ropov. Pri Vinzanu so našli rusko vojaško puško in okoli sto nabojev. »Piccolo« obeša tega roparja nam, češ da so našli pri njem več izvodov »Pučkega Prijatelja«, bruhajo čih sovražstva proti Lahom. »Pučki Prijatelj« je bil, kakor znano, razdeljen že pred enim mesecem.

VOJNA POSOJILA AVSTRO-OGRSKE.

LDU. Beograd, 19. avgusta. Finančni minister je odredil, da se prepove uvoz obveznic predvojnih in vojnih posojil bivše avstro-ogrške monarhije na ozemlje naše kraljevine, pravtako izvoz obveznic predvojnih posojil bivše Avstro-Ogrske dokler ne bo dovršeno žigosanje teh obveznic. Žigosanje se prične 1. septembra in se bo vršilo pri delegatih finančnega ministra v Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu, Splitu, Novem Sadu in pri vseh davčnih uradih, v Beogradu pri generalnem ravnatelstvu državnih dolgov ter pri finančnih uradah v Srbiji in Crni gori.

NAPAD NA NAŠE MEJE.

LDU. Beograd, 19. avgusta. (Uradno). Včeraj je bila prva seja ministrskega sveta. V glavnem se je razpravljalo o situaciji nastali vsled napada na naše meje. Razpravljalo se je tudi o drugih tekočih vprašanjih, ki so bila na dnevnem redu, ali ki so došla kakor posledica sporazuma, na podlagi katerega je sestavljena nova vlada.

LDU. Beograd, 19. avgusta. Močni organizirani oddelki Arnavtov so napadli naš oddelek na demarkacijski črti severno od Debra. Pod pritiskom jakih sil so se naše spretnje čete umaknile na svoje glavne postojanke. Brezdvomno se bo ta z ničimer izzvani napad Arnavtov zastavilo in v najkrajšem času se bo vzpostavila naša demarkacijska črta. Vesti o padcu Debra in podobnih poročila niso bila točna.

BOJI ZA VARŠAVO.

LDU. Beograd, 20. avgusta. Iz Pariza se javlja: Po poslednjih poročilih iz Varšave se protinapad Poljakov uspešno razvija v odseku pred Varšavo in v odseku severno od Varšave. V tem odseku napredujejo poljske čete, prihajajoče iz Toruna proti vzhodu. Smatra se, da je zveza z Gdanskim zaimčena in da je dohod do pristanišča prost. Bitka, ki se nahaja v prvi fazi, se na vseh fronti povoljno razvija za Poljake in upati je, da bodo mogli Poljaki umagati slično kakor Francozi ob Marnt.

Neodrešena domovina.

— Roparje so iskali po občini Črni vrh karabinjerji iz Idrije. Nekaj drznih ropov se je bilo zgodilo tekom zadnjega časa in karabinjersko poveljstvo je dobilo nalog, da roparje polovi. Iskali so in iskali, našli pa niso nobenega roparja. Nato so šli pit v Rupnikovo gostilno v Zadlogu. Praznih rok pa niso hoteli iti domov karabinjerji, zato so začeli iskati prilike, da bi koga aretirali in ga vlekli s seboj kot »roparja«. Ko so odhajali, so povabili s seboj Ivana Pivka iz Zadloga št. 2. Ta ni hotel iti, zato so streljali za njim, nato je zbežal. Zato pa so prijeli njegovega brata in Josipa Lampeta, tudi iz Zadloga, brez vsakega pravega vzroka, pač samo za to, da pripeljejo nekaj »roparjev« v Idrijo. Prišla je pojam v Zadlog velika patrulja s poročnikom na čelu. Aretirali so še dinarja Fr. Kavčiča iz Zadloga. Potem so prignali priče. Po vsej sili so hoteli dobiti od oropanega Ivana Sinkoveca iz Čekovnika izpoved, da so aretiranci ropali pri njem. Sinkovec pa tega ni izpovedal, ker vé, da aretiranci niso nikaki roparji. Aretirance so potem izročili sodniji, dasi nimajo nikakega dokaza, da bi bili roparji, marveč je »brez dvoma« jasno tudi karabinjerskemu poveljstvu, da so prijeli nedolžne ljudi, ali hoteli so dobiti roparje in kogar so prijeli, ta mora veljati za roparja. Taka je laška justica! Trpljenje našega ljudstva na zasedenem ozemlju je prestopilo že vse mere.

Iz Tolmina. Pred kratkim je došla k nam tužna vest, da je naš bivši okrajni glavar Karl baron Hohenbühel po dolgi in mučni bolezni dne 22. pr. m. na svojem domovju »Gleifheim« na Tridantskem promenu. Pokojnik je služboval skozi celo vojno kot okrajni glavar tolminski v Cerknem, kjer je delil okoli sebe le dobro. Vsak, kdor je potkal na njegova vrata, bil je veličan. Begunci so imeli v njem pravega očeta. Dosti tisočev izredne podpore v denarju in živilih je med nje razdelil. Kdo drug na njegovem mestu bi jih gotovo ne, vsaj ne v taki meri. Tudi jih je mnogo, ki mu lahko iz hvalečnosti ohranijo trajen spomin, ker jih je mnogokrat na lastno odgovornost izpulil iz krempljev grabežljive voj. furije in jim izposloval oprostitev in dajanje dopuste. Da je bil tudi on med tukajšnjim ljudstvom priljubljen, dokazuje to, da je bil imenovan za svoje zaslug častnim občanom tolminske občine in še mnogih drugih občin tolminskega glavarstva. Pokojnik je zelo vzljubljen naše kraje in naše ljudstvo in je — daj si sam drugorodec — hrpenel vedno le po Tolmini in njegovi lepi okolici. Ob polomu bivše Avstrije je bil prvi med uradniki, ki je prisegel Jugoslaviji in to je bil vzrok, da dolgo ni maral sprejeti po laški oblasti ponujane mu službe pri generalnem komandiratu v Trstu in se je v to odločil še le čez leto dni po dolgem prigovarjanju. Lodičar iz Tolmina je prav gotovo pomenljiva vplava na njegovo srčno bojaznost, da se ne bi razdal v svoji domovini.

Gospodarske vesti.

— g »Narodnogospodarski Vestnik« ima v svoji 15. številki tole vsebino: 1. Slovenija v proračunu 1920/21. 2. Reforma hišnega davka. 3. Varstvo patentov, znamk in vzorcev v naši državi. 4. Slovensko trgovsko društvo v Celju. 5. Raznoterosti: Trgovina z deželnimi pridelki na debelo. 6. Začasna nemško-slovenska kemijska terminologija.

— Zidarski mojstri cele Slovenije se opozarjajo, da naznanijo vse pri njih zaposlene pomočnike, delavce in vajence svojim glavnim zaupnikom, oziroma podpisani zadruzi. Če tega ne izpolnijo tekom 14 dni, so na škodi le ravno kar imenovani, ker izgube svojo učno dobo. Kajti zadruza mora na ukaz obrtnih pomočnikov natančen zapisnik vseh pomočnikov, delavcev in vajencev.

Dr. Jakob Borko:

— g »Otvoritev razstave »Radiša«. Dne 19. t. m. je pokrovitelj ban dr. Laiglnja slovesno otvoril občni zbor društva »Radiša« v Zagrebu. Društvo je izločilo mnogo svojih stvari v umetniškem paviljonu na univerzi in v samostanski šoli. Otvoritvi so prisostvovali predstavniki vseh kulturnih društev, vojaških in civilnih oblasti ter tuji konzuli, ki so se laskavo izrazili o kulturnem napredku našega naroda. Društvo »Radiša« deluje za povzdigo domače produkcije. — Ldu.

— g Denar preko meje. Ministrski svet je dovolil, da smejo posamezni potniki vzeti s seboj pri prestopu državnih mej do 1000 dinarjev v dinarskih ali kronsokodinarskih novčanicah. Ta vsota se ne računa v vsoto zdrave valute, ki jo je smel vsak potnik vzeti s seboj iz naše države na podlagi sklepa vlade.

— g Nemška industrija se nam ponuja. Ko smo točno plačali naročene avtomobile in ozkotirne železniške vozove berlinskemu trgovskemu društvu, je omenjeno društvo ponudilo finančnemu ministru naše kraljevine brezobvezne kredit za en milijon mark. V razgovoru z našim berlinskim poslanikom Vintrovicem je izjavil Fürstenberg, ravnatelj velike berlinske banke, da moremo računati nanj tudi, ako bo šlo za večje vsote, ker Nemčija goji simpatije proti nam vesled korektnih odnosov z njo v finančnem oziru.

— Čelo slovaška - bolgarska trgovinska pogodba. »Politika« doznava iz Sofije, da čelo - slovaški ekonomski komite pod predsedstvom gosp. Schullerja že tri tedne vodi trgovinska pogajanja z bolgarsko vlado. Pogajanja so uspešna. Tudi iz Beograda je dobil komite dovoljenje za prevoz blaga skozi Jugoslavijo. Računalo, da se že s 1. septembrom prične izmena blaga med Bolgarijo in Čehi.

Slovaško s posebnimi vlaki, ki bodo plombrani šli skozi Avstrijo in Jugoslavijo. Čehi so izkoristili osamljeni položaj Bolgarske s tem, da so sklenili z njeni zvezo ter so na ta način dobili, kar so želeli.

— g Za popravo in povečanje Soluna se je združilo več grških kapitalistov, ki nameravajo nakupiti v Švici ves trdi les, kolikor ga je potrebno v omenjeno svrhu.

— V Kmetijski tečaj v št. Jurin ob juž. žel., ki bo trajal od 6. septembra do 3. oktobra t. l. so se sprejeli sledeči gg. učitelji: Srebrnič Fran, uč. Teharje; Senica Robert, nadučit. St. Peter v Sav. dolini; Zemljič Branko, uč. Rečica; Zeilhofer Alfonz, zač. učit. Konjice; Kobale Karel, učit. Podčetrtek; Kuhan Anton, učit. Trbovlje; Majer Drago, nadučit. Sv. Marjeta pri Rim. Toplicah; Kegl Vekoslav, učit. Sv. Marko niže Ptuj; Lovrec Jožef, nadučit. Majšperk; Brglez Franc, učit. Sl. Bistrica; Šerbec Josip, učit. Sl. Gradec; Šega Franjo, učit. Šmarje pri Jelšah; Zdošek Bogomir, zač. šol vod. Letuš; Pišl Ivo, učit. Sevnica; Janšovec Franc, zač. učit. Sv. Jur ob Ščavnici; Jankovič Peter, nadučit. Vojniki.

— g Semenij v Frankfurtu. V času od 3. do 9. oktobra t. l. bo v Frankfurtu ob Meni tretji mednarodni semenij. Prospekt je interesanten v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

— Dobava bajc. Urad za pospeševanje obrti ima fine bajce, kakor n. pr. Nigrosin, Tartrazin, Körnerbeize itd. za mizarje na razpolago. Interesenti obrtniki naj pridejo osebno v pisarno Urada za pospeševanje obrti, Dunajska cesta 22, od 8. do 12. dopoldne.

— g Mednarodna finančna konferenca. Poročilo glede povabila Nemčije, Avstrije, Madžarske in Belgije na konferenco v Bruslju dne 24. septembra se polnopravno tako, da vsaka država lahko pošlje tri odposlance in da bo konferenca finančna, na kateri pa ne bodo prišla na vrsto vprašanja, ki se tičejo nemške odškodnine.

— g Žito iz južne Rusije. Po poročilih angleške gospodarske misije, ki se je mudila v južni Rusiji, je bilo v letu 1919. pridelanega žita 980.825 vagonov. Povprečno od 1913. do 1919. je bilo 734.624 vagonov. Za tekoče leto je na razpolago še toliko žita, da ga bo mogoče iz pokrajin med Ukrajino in Donom izvoziti za 15 milijonov kvintalov.

Borze.

LDU, Zagreb, 19. avgusta. Borza. Devize, vse vezane: Berlin 200—203, Italija 476—478, London 320—0, Novi Jork 9150—93, Pariz 695—700, Praga 160—162, Švica 1520—0, Dunaj 40.40 do

40.45. Valute: am. dolarji 92—92.50, avstrijske krome 38—40, carski rublji 135 do 136, francoski franki 660—670, napoleonondori 356—360, nemške marke 198 do 200, romunski lei 200—202, turške lire 410, angleški funti 0—360, češko-slovaške krome 157—158.

Turistika in sporti.

— Propozicije za glavno vozno dirko 5. in 8. septembra 1920 ob 3. popoldne na dirkališču (vojaško vežališče) v Ljubljani. Častna dirka in dirka v gotovini v vrednosti 73.000 K. Prvi dan I. Ljutomerska dirka. Enovprežna za 3letne in stareje toplotkrvne konje, ki so v Sloveniji pri kmetih rojeni in so najmanj 3 mesece v kmetki posesti. — Vozijo le kmetje in njih uslužbenci. Dajava 2000 K. Konjem, ki so pridirkali 2000 K — 20 m, onim, ki so pridirkali več kot 2000 K, za vsakih 1000 K se po 20 m doklade, 3letnim 60 m, 20 m popusta. — Brez vloge. Dirala: I. častno in 3000 K, II. 1500 K, III. 800 K, IV. in vsem, ki startajo in pridejo skozi cilj po 500 K. — II. Jugoslovanska dirka (Heatvoznja) prva voznja. Enovprežna za toplotkrvne konje. — Dajava 2400 m. Konjem, ki so pridirkali 2 do 6000 K, 20 m, onim, ki so pridirkali več kot 6000 K, za vsakih 2000 K se po 10 m doklade. — Maksimalna doklada 300 m. Konji, ki se niso pridirkali 2000 K, 20 m, 3letnim 60 m, v Sloveniji rojenim 20 m, ki so pri kmetih rojeni in najmanj 3 mesece v kmetki posesti, 80 m popusta. — Vloga 300 kron. Dirala: I. častno in 10.000 K, II. 2000 K, III. 1000 K. — III. Mariborska dirka. Dvovprežna dirka za 3letne in stareje toplotkrvne konje, ki so rojeni v Sloveniji pri kmetih in so najmanj 3 mesece v kmetki posesti. — Vozijo le kmetje in njih uslužbenci. — Vozijo se z vozovi s 4 sedeži in z železjem okovanimi kolesi. — Dajava 2400 m. Za vsakih pridirkanih 2000 K 20 m doklade, 3letnim 60 m popusta. — Brez vloge. Dirala: I. častno in 3000 K, II. 1500 K, III. in vsem, ki startajo in pridejo skozi cilj 500 K. — IV. Dirka-turnir. Dvovprežna za toplotkrvne konje. Dajava 2850 m. Konjem, ki so se pridirkali 2 do 6000 K, 20 m, onim, ki so se pridirkali 6000 K pridirkali, za vsakih 2000 K se po 10 m doklade. Konjem, ki se niso pridirkali 2000 K, 20 m, 3letnim 60 m, v Sloveniji rojenim 20 m, onim v Sloveniji pri kmetih rojenim in ki so že 3 mesece v kmetki posesti, 80 m popusta. Vloga 150 K. Dirala: I. častno in 3000 kron, II. 2000 K, III. 1000 K. V. Voznja z zaprekami — sedem zaprek: a) za dvovprežne toplotkrvne konje, vozijo

gospodje ali dame. Vloga 100 K. Dirala: 3 častna. b) Za dvovprežne kmetčke vozove (toplo- ali mrzlokrvne konje), vozijo kmetje ali kmetice v narodni noši. Vloga 100 K. Dirala: 3 častna. — Drugi dan. VI. Slovenska dirka. Enovprežna za 3letne in stareje toplotkrvne konje, ki so v Sloveniji rojeni. Dajava 2000 m. Konjem, ki so pridirkali 2000 K, 20 m, onim, ki so pridirkali li več kot 2000 K za vsakih 1000 K se po 20 m doklade, 3letnim 60 m, pri kmetih rojenim 80 m popusta. Brez vloge. Dirala: I. častno in 5000 K, II. 2000 K, III. 1000 K, IV. 500 K. VII. Jugoslovanska dirka (Heatvoznja), druga voznja. Pogoji, kakor pri II. tekmi prvega dne. VII. Sentjernejska dirka. Dvovprežna za toplotkrvne konje. Dajava 2850 m. Konjem, ki so se pridirkali 2 do 6000 K, 20 m, onim, ki so se pridirkali 6000 K pridirkali, za vsakih 2000 K se po 10 m doklade. Konjem, ki se niso pridirkali 2000 K, 20 m, 3letnim 60 m, v Sloveniji pri kmetih rojenim in ki so že 3 mesece v kmetki posesti, 80 m popusta, ki imajo z železjem okovana kolesa, 100 metrov popusta. Vloga 150 K. Dirala: I. častno in 3000 K, II. 2000 K, III. 1000 kron. IX. Ljubljanska dirka. Enovprežna za toplotkrvne konje. Amerikanci in njih potomci, nadalje konji, ki so se pridirkali 3000 K, izključeni. Diralni voz, t. j. voz na gumah, prepovedan. Zkoleseni, z železjem okovanimi kolesi dovoljeni. Vozijo kmetje ali ljubljanski izvoščiki. Dajava 1600 m. 3 - letni 40 m, v Sloveniji rojenim 60 m odpusta. Vloga 100 K. Dirala: I. častno in 2000 kron, II. 1000 K, III. 800 K. X. Ocenjevanje vpreženih voz. 1.) Enovprežni voz: a) za dirkače v dirkaškem vozu. Dirala: 3 častna; b) za enovprežne kočije, vozijo gospodje ali dame. Dirala: 3 častna. Vloga 100 K. 2.) Enovprežni voz, vozijo kmetje ali kmetice v narodni noši: a) za toplotkrvne v lahkem kmetkem vozčku. — Dirala: 3 častne. — Vloga 100 K. b) za mrzlokrvne v lahkem kmetkem vozčku. — Dirala: 3 častne. 3.) Dvovprežne kočije, vozi kočijaž v predpisani livreji ali v narodni noši. — Vloga: 100 K. — Dirala: I. 1000 K, II. 800 K, III. 600 K. 4.) Dvovprežni lojtrski voz (mrzlokrvni konji) s skupinami v narodnih noših. — Vloga: 100 K. — Dirala: Vsaki skupini častno darilo. — Splošna določila. 1. Prijave se vpošljejo do 1. IX. na Slovenski dirkalni klub v Ljubljani. — Prijave po tem terminu se sprejmejo samo proti plačilu dvojne vloge. 2. Prijava mora vsebovati: ime in bivalične posestnika in ime voznika, popis konja (ime, starost — samo do 5. leta, barvo, spol) koliko je konj pridirkal. 3. S prijavo se mora vpsolati vlogo, brez vloge pri-

java ni veljavna. — Vloge zapadejo vse. 4. Dobitki se izdajo po končanih dirkah 8. IX. na dirkališču. 5. S prijavo se podvrže izreku vodstva dirk. — Posebna določila. K točki II.: Heatdirka je ona, pri kateri mora taisti konj zmagati dvakrat na določeni distanci. K točki K. drugega dne: a) vsaka skupina se pripelje v koraku pred sodnike in se postavi v vrsto, eden od drugega na 10 korakov, b) na odredbo sodnikov vozijo tekmovalci v koraku, pozneje v trahu pred občinstvom, c) na znamenju postavijo se zopet v vrsto. Ocenjuje se s številkami od 5—0: 5 izvršno, 4 prav dobro, 3 dobro, 2 zadovoljno, 1 primerno, 0 ne odgovarja. 1. Pravilno sestavljena vprega. 2. Voz. 3. Obleda voznika, livreja kočijaža ali narodna noša. 5. Kvaliteta in dobro spargeni konji po obliki in hoji. 6. Utis, ki ga napravi voznik. Običajna oprema je: Bugri dirkaški voz prsna oprema; kočija principielno komad oprema; lahki voz (mrzlokrvni konji) komad oprema; težki voz (mrzlokrvni konji) komad oprema. K točki V.: a) tekmovalci se pripeljejo posamezno v trahu pred sodnike in začnejo vožnjo na znamenje, b) vozi se v koraku, trahu ali galopu, c) prevoziti je progo 31. računa se od prve do zadnje zapreke, d) proga je dolga pribl. 600 m, e) zapreke so: 1. ograja na 2 m, 2. ostri okret, 3. jark z vodo nepolnjen 5 m širok (zastavice) 4. soteska, 5. zapreka z bičevjem 80 cm visoka, 5 m široka (obstoji iz bičevja, ki je v zemljo zataknjeno). 6. vrata, katera odpre lahko konj ali voznik, 7. most 2 m širok brez ograje, f) zapreke se mora v določeni vrsti prevoziti v treh minutah, katero zapreko, za vsakikrat — 5, 2. če zadene voz pri eni zapreki ob ograjo — 5, 3. kjer stave prevrne, za vsako — 3, 4. če prevozi v krajšem času, za vsakih začetih 5", + 3, 5. če potrebuje za vožnjo več kot 3", za vsakih 5" — 3. Diskvalificira se: a) kdor ne vozi čez zapreke v predpisnem redu, 5, 2. konji 3krat refusirajo eno in isto zapreko (nočejo čez zapreko), start in cilj je z zastavo znamenovan, tekmovalci zapusti prostor ko prevozi tir. k

Poizvedba.

— Izgnal sam na pošti u Kovertu 7200. Ako je našao neka donese v upravnistvu »Slov. Naroda«. Dobije polovico za nagradu.

Glavni urednik:
Rasto Pustoslavšek.
Odgovorni urednik:
Božidar Vodeh.

Mehlovana soba s hrano se išče s 1. septembrom. Ponudbe na upravo lista pod »Jesen/6298«.

Proda se vinograd 3 orale velik in hosta 1/4 orala. Poizve se pri Anton Verbič, trgovec, Sevnica. 6303

Ja Trapist sir, puno mastan, zdrav, sa šniženim cjenama, šalje poštom i željeznikom Mlekara i sirara Josip Dvorny Badjovina (Slavonija). 6304

Slive (češplje) za kuhanje žganja pošilja na vagone Franjo Perger, trgovec, Dobova. 9116

Hotelska sobarica, izurjena, poštna slov. nemš. hrv., grem v Ljubljano in tudi izven Ljubljane. Naslov. pove uprav. Slov. Naroda. 6281

✕
Po božji volji se je preselil k angeljčkom na-jin edini sinček

Vladko
v nežni starosti 13 mesecev.
Pogreb bo v soboto 21. t. m. zjutraj.
Pudob, 19. avgusta 1920.
Ladislav in Mia Vilar.

✕
Naša iskrenoljubljena hčerka, sestra, teta, svakinja, gospa
Minka Kavčič Urbančič
vдова po poročniku in učitelju
je včeraj zvečer ob 6 1/2 uri po daljši bolezni, prevedena s sv. zakramenti za umirajoče v starosti 31 let mirno umrla.
Pogreb bo v soboto, dne 21. t. m. ob pol 6. uri pop. iz hčie žalosti Trnovski pristan št. 38 na pokopališče k sv. Križu.
Vsem, ki ste jo poznali, jo priporočamo v molitev in blag spomin!
V Ljubljani, dne 20. avgusta 1920.
Žalujoče rodbine: Urbančič, Kavčič, Sitar, Goljar.

Proda se glasovir. Poizve se v pekariji Prešernova ul. št. 26. 6301

Pod blago srce št. 12. leži pismo v upravnistvu Slov. Naroda. 6310

Razpis. V ponedeljek, dne 23. avg. ob 9. dopoldne se vrši na Strni poti št. 8 v skladišču g. Magistra javna dražba pohištva. 6283

Sičija, dobro izurjena, se sprejme takoj v stalno službo za krznarska dela (Stafirmadi) z dobro plačo. Naslov v upravnistvu tega lista. 6287

Konservatoristka (klavir) išče stanovanje z dobro hrano in klavirjem. Če treba, dostavi klavir tudi sama. Pismene ponudbe na uprav. tega lista pod »Konservatoristka 6294«.

Odda se v dobro vzgojo fantika, en mesec starega. Oglasiti se je takoj na Sv. Petra nasipu 71, Ljubljana. 6296

Iščem do konca tega meseca mehlovano sobo v sredini mesta. Posredovalec dobi primerno nagrado. — Tozadene ponudbe na upravo lista pod »Inženir 6299«.

Seševalni stroj, samopisec, si-stema Burroughs (Burroughs selbstschreibende Additionsmaschine) proda Mestna hranilnica Golje. 6165

V najem se odda zaradi družinskih razmer v prometnem kraju ob železnici na Dolenskem dobrodožja trgovina. Naslov pove upravo Slov. Naroda. 6243

Deske, smrekove, jelove, prvovrstne, od 20, 25, 40 in 50 mm kupim par vagonov proti takojšnji dobavi. Ponudbe z navedbo cene na A. Breznikar, les. trg. Ljubljana, Sodna ulica 11. 6032

Dober klavir in orkestrion pripraven za plesne prireditve, se radi opustitve obrti proda. Vpraša se kavarna Eibler, St. Margarethen 62, postaja Lebring. 6306

Išče se stanovanje s hrano za dve učenci. blizu Poljan in eno v bližini Uršulink. Naslov pove upravnistvu Slovenskega Naroda. 6252

Knjigovodja, 32 leta star, dopisnik hrv., slov., ital. in nemšk. jezika, več v trgovini z mešanim blagom, z dolgoletno prakso išče službo. Ponudbe pod »Dopisnik 6288« na upravo Slov. Naroda. 6253

2 kožarska pomočnika večja cepljenja (Bandmesser - Spaltmaschine) in 2 večja posluževati se stroja za rezanje mesa (Entfleischmaschine) kakor tudi več kožarskih pomočnikov, vajenih dela pri apnu in obdelovanju (Zurichtung) se sprejmejo. Ponudbe na Tvornicu koža i cipela A. Jakič d. d. Karlovac. 6308

I^a apno
v kosih in drobno dobavlja na vagone
Ava, tovar. Laško.

Proda se
tako lep pritična hiša z enim gospodarskim poslopjem in vrtom zraven, v prijaznem in prometnem kraju, pripravna za vsako obrt, v bližini Ljubljane. Cena 250.000 K. Ponudbe na upravo lista pod »Lepa prilika 6300«.

Perko & Weinert
Edino zastopstvo in razpodelitev obrtne zadruge čevljarjev z o. z. Köflach, Stajersko.

Gradec, Annonstrasse 1.
Bogato sortirana zaloga vseh vrst čevljev najboljše izdelave. 6307

Zahtevajte cenik.

Tovarna skladiškov in klubov
Milka Kosova Mengeš
sporoča, da ima v svoji zalogi v Ilirski ul. 29 fine kluboke po jako nizki ceni! Sprejemajo se tudi vsakovrstni klubuki za dame in gospode v čistilo, barvanje in predelavo. (Z električno železnico do cerkve Sv. Petra. 6286

Prevel sem zastopstvo prvovrstnih tvornic:
nemških elektrotehničnih materialov, baterijske železne, razne železne materiale in motorje. Zahtevajte ponudbo
Gjorgje Grujić
Beograd, Miletina ul. 15.

Dva klapca se sprejmeta takoj. Vpraša se: Sv. Petra cesta 23. 6257

Trstje za strope izdeluje in prodaja na debelo in drobno m² po K 4-80 pri večjih naročilih znaten popust. Steiner Anton, Ljubljana, Jeramova ulica 13, Trstovo. 4256

Sprejme se takoj dobro izvršena kuharica proti dobri plači v večjo trgovsko hišo. Naslov se izve v upravnistvu tega lista. 6291

: CEMENT :
dobavlja
Roman Škvet Portland „AVA“ Laško.

Ugodno se proda in vpelje acetilinska razsvetljava, narodaj je tudi prosto stoječa vodna črpalnica na sesalo in pritisk, s pokončnim ročajem in dobro ohranjenim motorom kolo 5 HP. Pojasnila daje Jakob Preželj, Novo mesto. 6273

Proda se
lepo posestvo

z 11 orali zemljišča in gozda, pritična s tremi sobami in kuhinjo pripravna za gostilno blizu železnice. Naslov pove Anončni zavod Drago Belcaj Ljubljana, Cank. nabr. 5. 6311

Zidno opeko
zarezo (utorno) navadno

strešno opeko
dobavlja

„AVA“ Lubečno.

JURJEVO CISTILLO
GLAVNA ZALOGA
M. TREBAR
SV. PETRA CESTA 6
— LJUBLJANA —
TELEF. INTERURB. 51.638

Za foto - prodajalce!
Fotografi po poklicu! Amaterii!

Najboljša nemška foto-plošča „Jahr Platte“
je dospela. Za prodajalce in poklicne fotografe velik popust. Glavno skladišče in glavno zastopstvo E. LEDI, GRAT, Neutorgasse 28, I. nadst. Podružnica v Beljaku, Bismarckstrasse 14. Zastopstvo oddamo samo prvovrstnim, zmožnim tvrdkam. 6285

Fotografi!
Plošče: Agfa, Hauff, Herlango vseh velikosti in raznih znamk.
Kemikalije: razvijalci, fiksirne soli, tonfiksirne z in brez zlata, ojačevalci, razredčevalci, bronkali, sulfid, soda, natrij, bisulfid, kalij metabisulfid, amonijumersulfat, metol, metolhidrochinon, glycin, artol, brenzkatechin, i. t. d.
Drogerija „Sanitas“ Golje.

Broj 34367/G. 1920. 6305

Natječajni oglas.

Prema naredjenju Ministarstva Saobraćaja broj 25277/20. raspisuju Direkcija državnih željeznica kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca ovime ponovni (treći) javni natječaj (licitaciju) za dobavu tvrdoga hrastovog i mekog drveta za uzdržavanje pruga u količini od 980 m³ odnosno 2200 m³ te drveta za radionu i to: tvrdog 283 m³ i mekog 1225 m³, potrebnog u godini 1920/21. Uvjeti za dobavu mogu, da se dobiju za uredovnih sati u ekonomnom odeljenju ove direkcije (Mihanovičeva ul. broj 12) a mogu se zatražiti i poštom, ako se pošalje 5 kruna za poštarinu i troškove.
Ponude se imadu napisati na uredovnom formularu a moraju biti biljegovane sa biljegom od 4 K po arku. Ove ponude moraju najkasnije do 2. septembra o. g. 12 sati prispjeti u zatvorenoj koverti u ekonomno odeljenje ove Direkcije. Na koverti neka stoji oznaka: Ponuda za gradjevno drvo na natječajni oglas broj 34367/g. 1920“.

Samo propisno i na uredovnom formularu prema dobavnim uvjetima sastavljene ponude uzete se u pretres. Na zahtjev onih, koji namjeravaju oferirati, poslati će Direkcija formulare za ponudu tvrdog i mekog drveta kao i uvjete.

Ponude će se otvoriti i pročitati u ekonomnom odeljenju ove Direkcije dana 2. septembra u 12 sati. O prispjelim ponudama sastaviti će se zapisnik. Otvorenju ponuda mogu prisustvovati i nudioci ili njihovi zastupnici. Zaobinu (kauciju) koja iznosi 5% vrijednosti ponudjenog materijala, treba položiti do 1. septembra 12. sati pozivom na broj ovoga oglasa kod glavne blagajne ove Direkcije u Zagrebu.

Rok dobave svega gornjega drveta je od 15. septembra do konca novembra o. g.

U Zagrebu, mjeseca avgusta 1920.

Direkcija državnih željeznica kraljevine Srba Hrvata i Slovenaca.

Za isprazni del odgovoren Valentin Kopitar.